

Archeologienota Antwerpen, Zonnestroomstraat Programma van maatregelen

1 Gemotiveerd advies

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

Binnen het plangebied aan Zonnestroomstraat te Antwerpen wordt een bodemverstoring over het hele terrein (ca. 4827m²) gepland. Hierbij wordt een schoolgebouw met de nodige infrastructuur aangelegd. De bodemingrepen gaan gepaard met een bodemverstoring tot ca. 150cm onder het huidige maaiveld. Plaatselijk zijn er diepere verstoringen voor bvb. Regenwaterputten (bodemverstoring tot ca. 400cm onder het maaiveld). Aangezien uit het bureauonderzoek niet kon uitgemaakt worden of bij de geplande ingrepen het potentieel aanwezig archeologisch erfgoed vernietigd zou worden, werd bij de opstelling van de archeologienota die aan deze nota vooraf ging verder vooronderzoek in uitgesteld traject geadviseerd. Uit het bureauonderzoek bleek namelijk dat het terrein vermoedelijk een een lage tot matige archeologische waarde had. Dit werd bepaald op basis van de landschappelijke en geomorfologische situatie, de archeologische context en de historische data.

Het desbetreffende Programma van Maatregel omvatte een landschappelijk bodemonderzoek en indien nodig aanvullend verkennen/waarderend booronderzoek en proefputten ifv steentijd. Indien de steentijdverwachting laag werd geacht, diende een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd te worden.

Binnen het kader van deze nota werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. BAAC Vlaanderen bvba adviseert op basis van de resultaten van dit onderzoek geen verder archeologisch onderzoek. Volgende zaken zijn hierbij van belang:

1.1 Volledigheid van het onderzoek

Tijdens het bureauonderzoek¹ kon de enige aanwezigheid van archeologische sites aan het plangebied gekoppeld worden. Het landschap ter hoogte van het plangebied was in het verleden een gevarieerd deklandschap met geulen en oevers en was mogelijks een interessante locatie voor bewoning, landbouw, jacht en visvangst. Toch waren er in het projectgebied ook natte gronden aanwezig wat minder interessant was voor bewoning tijdens het holocene (zelfs als er een loopniveau aanwezig was). Er kon m.a.w. niet uitgesloten worden dat er geen menselijke resten ter hoogte van het projectgebied te vinden waren.

De resultaten van het landschappelijk booronderzoek tonen aan dat binnen de grenzen van het plangebied ophogingspakketten voorkomen. Als gevolg van de sterke ophoging in het plangebied, is de het grootste intacte bodemopbouw volledig afgegraven en/of opgenomen in de ophogingspakketten. De diepe verstoring kon mogelijks gelinkt worden aan de afbraak van de spoorweg- en andere infrastructuren en de voorbereiding van het plangebied voor de nieuwe bebouwing. De verstoringsdiepte bedroeg in het plangebied meer tussen 225 en 335 cm onder het maaiveld. Onderaan deze verstoring ging deze over een dikke holocene perimariene afzettingen (door klei gedomineerde pakketten). Onderaan in quasi elke boring kwamen onder deze laatste afzettingen fluviatiel zandige afzettingen voor van laat-pleistocene en/of vroeg-holocene ouderdom. In deze fluviatiele zandige afzettingen werden relevant archeologische niveaus gezien tussen dieptes van minimaal 355 en maximaal 440 cm. Deze niveaus waren Ah-, EB-, AE- en Bh(s)-horizonten.

¹ LEENKNEGT & VERMEERSCH 2018

Er werd met het uitgevoerde vooronderzoek met ingreep in de bodem voldoende informatie verworven over de afwezigheid van een archeologische site.

1.1 Aan of -afwezigheid van een archeologische site:

Het is vooralsnog onduidelijk of er binnen het plangebied een archeologische site aanwezig is. De kans bestaat dat onder de (diepe) verstoring archeologische waarden aanwezig zijn, maar gezien de beperkte impact van de geplande ingreep op het intacte bodemarchief, is verder archeologisch onderzoek overbodig.

1.2 Impactbepaling

De bouw van de schoolgebouwen met een oppervlakte van ca. 2016m² zullen een bodemverstoring veroorzaken van ca. 120 cm onder het huidige maaiveld. De verharding (ca. 857m²) zal de bodem verstoren tot ca. 80cm onder het huidige maaiveld. Ca. 1084m² zal tot ca. 30cm onder het huidige maaiveld verstoord worden door groenaanleg. Gezien het ontbreken van een waardevolle archeologische site binnen het gabarit van deze toekomstige bodemingrepen, zijn hier geen maatregelen voor verder archeologisch onderzoek noodzakelijk. Er werd voldoende informatie verzameld om aan te tonen dat binnen het plangebied geen archeologische waarden meer aanwezig zijn tot op een diepte van minstens 120 cm -MV, waardoor verder archeologisch onderzoek niet wordt aanbevolen.

Plaatselijk wordt er een diepere bodemverstoring verwacht van ca. 200 cm onder het maaiveld (totale oppervlakte ca. 37m²) voor de aanleg van twee liftputten en een ondergrondse opslagplaats en van ca. 400cm onder het maaiveld (totale oppervlakte ca. 68m²) voor de aanleg van een olieopslagplaats, een regenwaterput en een septische put. Gezien de beperkte zeer beperkte oppervlakte van deze bodemingrepen kan eveneens gesteld worden dat de kenniswinst te klein wordt geacht bij verder vooronderzoek.

1.3 Potentieel op kennisvermeerdering:

Gezien het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering, zijn volgens de beslissingsboom C.G.P.5.2. geen verdere maatregelen nodig. Het archeologisch onderzoek binnen het kader van de betreffende omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is dan ook volledig. Het programma van maatregelen wordt dan ook niet opgesteld.

2 Programma van maatregelen

Niet van toepassing

3 Bibliografie

LEENKNEGT, B. & VERMEERSCH, J., 2018. *Archeologienota Verslag van resultaten bureauonderzoek Antwerpen Zonnestroomstraat (prov. Antwerpen)*, Ingelmunster.